

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 30 september 1999 beslutat bereda socialutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 1999/2000:1 Budgetpropositionen för 2000 (volym 1) i vad avser den ekonomiska politiken och förslag till statsbudget för budgetåret 2000, utgifternas fördelning på utgiftsområden och låneramar och krediter samt preliminär fördelning för åren 2001 och 2002 i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Socialutskottet begränsar sitt yttrande till förslagen rörande utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg i propositionen jämte motionerna 1999/2000:Fi209 (m) yrkandena 8 och 10, 1999/2000:Fi210 (kd) yrkandena 4 och 5, 1999/2000:Fi211 (c) yrkandena 11 och 12 och 1999/2000:Fi212 (fp) yrkandena 4 och 6 såvitt motionerna rör detta utgiftsområde.

Propositionen

I propositionen redovisas regeringens förslag till 2000-talets första statsbudget. Förslaget till statsbudget, som omfattar alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov, visar en omslutning på ungefär 700 miljarder kronor.

Regeringen föreslår att riksdagen för budgetåret 2000 beslutar om fördelning av utgifterna för budgetåret 2000 i enlighet med regeringens förslag (avsnitt 7.1, tabell 7.1).

I propositionen föreslås också att riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområden för budgetåren 2001 och 2002 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Utgiftsområdet omfattar verksamheterna hälso- och sjukvård, social omsorg samt stöd till sektorsforskning. Landstingen och kommunerna står för den största delen av de offentliga utgifterna för hälso- och sjukvården och social omsorg. Statens utgifter utgör en mindre del av de samlade offentliga utgifterna för dessa verksamhetsområden. De största utgiftsposterna inom utgiftsområdet utgörs av bidrag för läkemedelsförmånen, kostnader för statlig assistansersättning samt tandvårdsstödet. Vidare ingår utgifter för flertalet myn-

digheter under Socialdepartementet, bidrag till organisationer samt olika slag av stimulans- och utvecklingsbidrag inom det sociala området.

Målen för utgiftsområdet är att trygga en god hälsa och goda levnadsvillkor, att se till att hälso- och sjukvården och den sociala omsorgen bedrivs med god kvalitet och effektiv resursanvändning och tillgodose den enskilde individens behov av vård, omsorg, stöd och service.

I propositionen föreslås för år 2000 att 10,3 miljoner kronor flyttas från utgiftsområdet till utgiftsområde 4 Rättsväsendet för att förstärka Rättsmedicinalverkets verksamhet samt förstärka polisens insatser mot olovlig sprit i enlighet med förslagen i alkoholpropositionen (prop. 1998/99:134). Resursöverföringen föreslås finansieras genom en neddragning på Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd med 4 miljoner kronor engångsvis för budgetår 2000. Vidare föreslås neddragningar på anslagen för Alkohol- och narkotikapolitiska åtgärder och Folkhälsoinstitutet.

I propositionen redovisas att genom den s.k. försvarsuppgörelsen kommer sammanlagt 8 miljarder kronor att tillföras vården och omsorgen under perioden 2002–2004. Regeringen gör emellertid bedömningen att det finns behov av ytterligare resurser till vård och omsorg. Mot den bakgrunden avser regeringen att föreslå att ytterligare medel – en miljard kronor – skall tillföras vården och omsorgen redan för år 2001.

Regeringen anför att den avser att i en särskild proposition återkomma med förslag som innebär att personer som beviljats assistansersättning före 65 års ålder skall få behålla denna ersättning även efter fyllda 65 år. Avsikten är att kunna presentera en proposition hösten 2000 så att lagändringen skall kunna träda i kraft vid årsskiftet 2000/2001. Innan en proposition kan läggas måste dock förslaget utredas i en arbetsgrupp eller utredning. Vidare måste förhandlingar ha genomförts och överenskommelse ha träffats med Svenska kommunförbundet. Detta kan, enligt budgetpropositionen, komma att påverka tidsschemat. Preliminärt har för ändamålet uppförts 150 miljoner kronor år 2001 och 200 miljoner kronor år 2002.

Regeringen föreslår att ramen för utgiftsområde 9 för år 2000 fastställs till 25 362 652 000 kr och att låneramen fastställs till 152 miljoner kronor och kreditramen till 141 miljoner kronor. Vidare föreslås att ramen för utgiftsområdet beräknas till 25 900 000 000 kr för år 2001 och 26 209 000 000 kr för år 2002.

Motionerna

Enligt *motion Fi209 av Bo Lundgren m.fl. (m)* bör riksdagen till utgiftsområde 9 för budgetåret 2000 fördela 25 698 miljoner kronor eller 335 miljoner kronor mer än enligt regeringens budgetförslag. Vidare bör 23 627 miljoner kronor beräknas för budgetåret 2001, vilket innebär 2 273 miljoner kronor mindre än regeringens förslag och 22 051 miljoner kronor för budgetåret 2002, vilket innebär 4 158 miljoner kronor mindre än regeringens förslag (*yrkandena 8 och 10*).

Moderaterna vill genom en bättre konstruktion av högkostnadsskyddet minska egenkostnaden för enskilda med stort behov av tandvård. För detta beräknar de ytterligare 300 miljoner kronor per år till tandvårdsförsäkringen.

De anser att kostnadsansvaret för läkemedelsförmånen bör tas över av staten och en frivillig läkemedelsförsäkring införs. Detta minskar statens kostnader med 1 700 miljoner kronor år 2000. Vidare föreslås ytterligare medel för insatser mot hiv/aids.

Motionärerna vill återinföra rätten till personlig assistans under skoltid och vistelse på dagcenter och anser att staten skall återta det ekonomiska ansvaret för de 20 första assistanstimmarna. Vidare anser de att assistansersättningen skall gälla även personer över 65 år redan fr.o.m. år 2000. För detta beräknar de ytterligare ca 3 miljarder kronor för treårsperioden.

Moderaterna vill vidare införa ett särskilt bostadsstöd för funktionshindrade. För detta beräknas 100 miljoner kronor. De föreslår särskilda stimulansbidrag till kommunerna för att möjliggöra att även de psykiskt sjuka får assistans. För ändamålet föreslår de att 255 miljoner kronor avsätts.

Motionärerna anser att det statliga engagemanget i folkhälsoarbetet bör minskas till förmån för regionalt och lokalt folkhälsoarbete. Anslaget till Folkhälsoinstitutet föreslås därmed minskas med 24 miljoner kronor.

Motionärerna motsätter sig att anslaget till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd minskas med 4 miljoner kronor. Tillsyn och kvalitetskontroll på sjukvårdens område är av central betydelse för att garantera patienternas säkerhet och välfärd, anför de. Anslaget bör därför tillföras ytterligare 4 miljoner kronor.

Handikapporganisationernas rekreationsanläggningar föreslås erhålla ytterligare 2 miljoner kronor i bidrag.

Moderaterna står fast vid sitt tidigare krav att flera olika ombudsmannaverksamheter bör samordnas till en myndighet. Handikappombudsmannen föreslås därmed upphöra som egen myndighet och utgiftsramen för området minskas med anslaget för myndigheten.

Slutligen föreslås att Alkoholinspektionen avvecklas.

Enligt *motion Fi210 av Alf Svensson m.fl. (kd)* bör ramen för utgiftsområde 9 för budgetåret 2000 utökas med 224 miljoner kronor till 25 587 miljoner kronor. För budgetåren 2001 och 2002 bör ramen utökas med 474 miljoner kronor respektive 473 miljoner kronor till 26 374 miljoner kronor respektive 26 682 miljoner kronor (*yrkandena 4 och 5*).

Kristdemokraterna anser att sjuk- och tandvårdsförsäkringen på sikt bör samordnas och att en utredning skyndsamt bör tillsättas för detta ändamål. Utredningen bör också ta upp frågan om kostnader för hjälpmedel. I avvaktan på utredningen bör tandvårdsförsäkringen för år 2000 tillföras ytterligare 250 miljoner kronor för att fr.o.m. den 1 juli 2000 kunna möjliggöra sänkta tandvårdskostnader. För åren 2001–2002 bör en halv miljard kronor beräknas utöver regeringens förslag.

Motionärerna föreslår besparingar på en rad myndigheters administration. Inom utgiftsområdet föreslås Folkhälsoinstitutets och Socialstyrelsens förvaltningsanslag minskas med 5 %.

Enligt *motion Fi211 av Lennart Daléus m.fl. (c)* bör riksdagen till utgiftsområde 9 för budgetåret 2000 fördela 688 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit eller 26 051 miljoner kronor (*yrkande 11*). Vidare bör regeringen för budgetåren 2001 och 2002 beräkna en ram som är 1 258 miljoner kronor

respektive 951 miljoner kronor större än regeringen föreslagit eller uppgår till 27 158 miljoner kronor respektive 27 160 miljoner kronor (*yrkande 12*).

I motion So416 (c) redovisar Centern att av de 688 miljoner kronor som partiet ytterligare vill vidga ramen med skall 300 miljoner kronor användas till att återställa gränsen i högkostnadsskyddet för läkemedel till 1 300 kr fr.o.m. den 1 juni år 2000. Utöver tillskottet om 300 miljoner kronor bör besparingar inom anslaget kunna göras genom en rad åtgärder som bättre ordinationsrutiner, noggrannare kontroll av hur läkemedel förskrivs, utvecklade arbetsformer för läkemedelskommittéerna, låg receptavgift, läkemedel i mindre förpackningar m.m., anför motionärerna.

Motionärerna anser att stödet till handikapporganisationerna bör ökas med 10 miljoner kronor.

Åldersgränsen 65 år för rätt till personlig assistans bör tas bort fr.o.m. den 1 januari 2000. För detta föreslår motionärerna att ytterligare 110 miljoner kronor anvisas.

Centerpartiet föreslår att 250 miljoner kronor anvisas till ett nytt anslag för att utveckla en hemservice sektor för äldre. Ett system med hemservicecheckar för alla pensionärshushåll föreslås införas. Servicen skall gälla för alla normalt förekommande tjänster i hemmet, dock ej för det som förekommer inom den behovsprövade hemtjänsten.

Motionärerna vill satsa på ett nationellt hälsönät som knyter samman alla vårdcentraler, äldreboenden, sjukhus och privatkliniker och gör det möjligt för alla som arbetar inom hälso- och sjukvården att kommunicera med varandra för konsultation och utbildning. För projektets initierande, utbildning och organisationsutveckling föreslås 50 miljoner kronor avsättas.

Slutligen föreslås en allmän besparing i myndigheternas administration om 32 miljoner kronor för år 2000.

Enligt *motion Fi212 av Lars Leijonborg m.fl. (fp)* bör riksdagen besluta om att ramen för utgiftsområde 9 för år 2000 skall uppgå till 27 722 miljoner kronor eller 2 359 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit (*yrkande 4*). Vidare bör riksdagen godkänna den preliminära fördelningen för åren 2001 och 2002 om 28 124 miljoner kronor respektive 28 443 miljoner kronor eller 2 224 miljoner kronor respektive 2 234 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit (*yrkande 6*). Folkpartiet anser att läkemedelskostnaderna kan begränsas genom ett aktivare arbete av läkemedelskommittéerna och genom en utvidgning av referensprissystemet. En viss ökning av den föreslagna medelsanvisningen behövs dock. För år 2000 har ökningen beräknats till 400 miljoner kronor och för åren 2001 och 2002 till 300 respektive 200 miljoner kronor.

Folkpartiet vill återställa handikappreformen. De anser att staten skall återta det ekonomiska ansvaret för de 20 första timmarna och att de begränsningar i rätten till personlig assistans som regeringen genomfört bör avskaffas. De som fått rätt till personlig assistans före 65 års ålder skall få möjlighet att behålla denna också efter 65-årsdagen. Detta kommer att minska kommunernas kostnader för äldreomsorg. Reformen bör genomföras från den 1 januari 2000, anför de. För år 2000 föreslås anslaget ökas med 1 955 miljoner kronor utöver vad regeringen föreslagit.

Slutligen anser Folkpartiet att kvinnojourerna bör ges ökade bidrag med 4 miljoner kronor från anslaget Bidrag till organisationer på det sociala området.

Utskottets bedömning

Utskottet delar regeringens uppfattning att trygghet för barn och äldre skall säkras genom en god kvalitet i vården, skolan och omsorgen. Därmed kan välfärden stärkas och rättvisan öka i Sverige. Den generella välfärden ger alla likvärdig tillgång till offentliga tjänster oavsett plånbok, bostadsort och social bakgrund. Behov, inte ekonomiska förhållanden, bestämmer vården och omsorgen. Det utjämnar livsvillkoren mellan friska och sjuka eller funktionshindrade.

Under senare år har den kommunala sektorn tillförts ökade resurser. Regeringen föreslår nu i enlighet med tidigare aviseringar att statsbidragen till kommuner och landsting ökas med ytterligare 4 miljarder kronor för år 2000. Sammantaget har vård, skola och omsorg tillförts 21,3 miljarder kronor i nivåhöjning jämfört med år 1996. För år 2001 föreslås att ytterligare en miljard kronor skall tillföras vård- och omsorgssektorn. Härtill kommer under perioden 2002–2004 ytterligare sammanlagt 8 miljarder kronor att tillföras vård- och omsorgssektorn genom den s.k. försvarsuppgörelsen. Enligt utskottet ger dessa prioriteringar goda förutsättningar för en ökad kvalitet på den svenska välfärden.

Utskottet konstaterar med tillfredsställelse att den föreslagna ramen för utgiftsområde 9 för budgetåret 2000 innebär att regeringen avsatt resurser för att kunna permanenta verksamheten med personliga ombud för människor med psykiska funktionshinder. Vidare har resurser avsatts för särskilda åtgärder inom handikappområdet som regeringen avser att senare presentera i en proposition om en nationell handlingsplan för handikappolitiken. Regeringen aviserar vidare att den återkommer med förslag som innebär att personer som beviljats assistansersättning före 65 års ålder skall få behålla denna ersättning även efter fyllda 65 år. Medel för detta är reserverade i budgetramen för år 2001 resp. år 2002. Utskottet utgår från att frågan nu bereds skyndsamt för att möjliggöra ett ikraftträdande den 1 januari 2001.

Under utgiftsområde 9 redovisar regeringen också att en utredning tillsatts för att göra en översyn av läkemedelsförmånen i syfte att komma till rätta med brister i systemet och att få kontroll över kostnadsutvecklingen. Utredningen skall redovisa sitt uppdrag i september 2000. Utskottet anser att utredningens kommande förslag bör avvaktas.

Utskottet delar regeringens uppfattning att en bedömning av det reformerade tandvårdsstödet effekter kan göras först sedan bl.a. Riksförsäkringsverket lämnat sin utvärdering till regeringen senast den 1 april 2000. Utskottet har vidare erfarit att det pågår ett arbete med att utarbeta direktiv till en ny tandvårdsutredning.

Utskottet anser därmed att regeringens förslag om en ram för utgiftsområde 9 om 25 362 652 000 kr för budgetåret 2000 bör tillstyrkas och att motionerna Fi209 (m) yrkande 8, Fi210 (kd) yrkande 4, Fi211 (c) yrkande 11 och Fi212 (fp) yrkande 4 bör avstyrkas i denna del.

Utskottet anser även att den preliminära fördelningen av utgifterna för budgetåren 2001 och 2002 såvitt gäller utgiftsområde 9 bör tillstyrkas och att motionerna Fi209 (m) yrkande 10, Fi210 (kd) yrkande 5, Fi211 (c) yrkande 12 och Fi212 (fp) yrkande 6 bör avstyrkas i denna del.

Stockholm den 21 oktober 1999

På socialutskottets vägnar

Ingrid Burman

I beslutet har deltagit: Ingrid Burman (v), Chris Heister (m), Susanne Eberstein (s), Margareta Israelsson (s), Rinaldo Karlsson (s), Chatrine Påls-son (kd), Leif Carlson (m), Hans Karlsson (s), Hans Hjortzberg-Nordlund (m), Conny Öhman (s), Elisebeht Markström (s), Rolf Olsson (v), Lars Gus-tafsson (kd), Cristina Husmark Pehrsson (m), Thomas Julin (mp), Kenneth Johansson (c) och Kerstin Heinemann (fp).

Avvikande mening

1. Chris Heister, Leif Carlson, Hans Hjortzberg-Nordlund och Cristina Hus-mark Pehrsson (alla m) anför:

Vi konstaterar att regeringen trots att den upprepat nämner vård, skola och omsorg inte föreslår andra reformer än fortsatt ökade statsbidrag till lands-ting och kommuner samt nya planeconomiska åtgärder som snarast kommer att minska sjukvårdens möjligheter att utvecklas och förnyas. Hittills har de ökade statsbidragen inte lett till att problemen blivit mindre. Problemen med bristande kvalitet, svårigheter att rekrytera personal samt köer och stigande kostnader inom samhällsområden som har en omfattande betydelse både för den enskilde och för samhällsekonomin kvarstår. Möjligheterna att göra sjukvården till en dynamisk framtidsbransch försummas. För att komma tillrätta med problemen är det, enligt vår mening, nödvändigt att med bibe-hållen offentlig finansiering verka för konkurrens och mångfald inom vård-och omsorgssektorn. Vi anser också att ett införande av en vårdgaranti leder till en starkare ställning för patienten, ett bättre utnyttjande av sjukvårdens resurser och en avveckling av vårdköerna. På sikt bör en obligatorisk hälso-försäkring införas.

Inom utgiftsområde 9 vill vi ha en bättre konstruktion av högkostnads-skyddet inom tandvårdsförsäkringen för att minska egenkostnaden för en-skilda med stort behov av tandvård. För detta beräknar vi att 300 miljoner kronor utöver regeringens förslag behöver anslås. Vi anser att kostnadsan-svaret för läkemedlen bör tas över av staten och en frivillig läkemedelsför-säkring införas. Den beräknas kosta 100 kronor per vuxen person och månad och skall täcka alla läkemedel. Utöver läkemedelsförsäkringen föreslår vi ett antal åtgärder för att minska läkemedelskostnaden samt att Apoteket AB:s monopol upphävs. Sammantaget innebär förslagen en besparing på 1 700

miljoner kronor år 2000. Vi anser att arbetet mot hiv/aids fortsatt måste drivas med stor intensitet och vi vill därför satsa mer än regeringen på detta.

Vidare vill vi anslå drygt 3 miljarder kronor mer än regeringen för den närmaste treårsperioden till assistansersättning. Rätten till personlig assistans under skoltid och vid vistelse på dagcenter bör återinföras och de 20 första timmarnas rätt till assistans bör enligt vår mening åter bli ett statligt ansvar. Vidare skall personer som har assistansersättning från och med den 1 januari 2000 få rätt att behålla denna också efter att de fyllt 65 år.

Handikapporganisationernas rekreationsanläggningar bör få ytterligare stöd.

Ett särskilt bostadsstöd till personer med funktionshinder bör införas. Det är orimligt att funktionshindrade skall tvingas söka socialbidrag för att kunna bo kvar i sina handikappanpassade lägenheter. Vi föreslår också ett särskilt stimulansbidrag till kommunerna för att möjliggöra att även de psykiskt funktionshindrade får assistans.

Vidare anser vi att det statliga engagemanget i folkhälsoarbetet bör minskas till förmån för regionalt och lokalt folkhälsoarbete.

Vi motsätter oss att anslaget till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd minskas. Däremot anser vi att Alkoholinspektionen skall avvecklas.

Slutligen anser vi att flera olika ombudsmannaverksamheter bör samordnas till en myndighet. Handikappombudsmannen bör därmed upphöra som egen myndighet.

Mot bakgrund av vad vi anfört anser vi att riksdagen med bifall till motion Fi209 (m) yrkande 8 och med anledning av propositionen och med avslag på motionerna Fi210 (kd) yrkande 4, Fi211 (c) yrkande 11 och Fi212 (fp) yrkande 4 i denna del bör öka ramen för utgiftsområde 9 med 335 miljoner kronor till 25 698 miljoner kronor. Enligt vår mening bör riksdagen med bifall till motion Fi209 (m) yrkande 10 och med anledning av propositionen samt med avslag på motionerna Fi210 (kd) yrkande 5, Fi211 (c) yrkande 12 och Fi212 (fp) yrkande 6 i denna del godkänna en preliminär fördelning vad avser utgiftsområde 9 om 23 627 miljoner kronor för år 2001 och 22 051 miljoner kronor för år 2002.

2. Chatrine Pålsson och Lars Gustafsson (båda kd) anför:

Inledningsvis vill vi anföra att såväl Äldreberedningen som HSU 2000 visar att kommuner och landsting behöver rejält förstärkta resurser för att minska köerna inom sjukvården, ge en trygg och värdig äldreomsorg och god vård och omsorg till människor med funktionshinder av olika slag och omfattning. Vi anser därför att statsbidragen till kommunsektorn behöver ökas.

Vi anser att sjuk- och tandvårdsförsäkringen på sikt bör samordnas. En utredning bör skyndsamt tillsättas för detta ändamål. Även frågan om kostnader för hjälpmedel bör belysas i ett sådant sammanhang. I avvaktan på ett förslag bör tandvårdsförsäkringen tillföras 250 miljoner kronor år 2000 för att från den 1 juli 2000 möjliggöra sänkta tandvårdskostnader. För åren 2001–2002 har vi beräknat ytterligare en halv miljard kronor per år för tandvården.

Vi föreslår också en besparing på fem procent på förvaltningsanslagen till Folkhälsoinstitutet och Socialstyrelsen.

Vi anser att riksdagen med bifall till motion Fi210 (kd) yrkande 4 och med anledning av propositionen och med avslag på motionerna Fi209 (m) yrkande 8, Fi211 (c) yrkande 11 och Fi212 (fp) yrkande 4 i denna del bör öka ramen för utgiftsområde 9 med 224 miljoner kronor till 25 587 miljoner kronor. Enligt vår mening bör riksdagen med bifall till motion Fi210 (kd) yrkande 5 och med anledning av propositionen samt med avslag på motionerna Fi209 (m) yrkande 10, Fi211 (c) yrkande 12 och Fi212 (fp) yrkande 6 i denna del godkänna en preliminär fördelning vad avser utgiftsområde 9 om 26 374 miljoner kronor för år 2001 och 26 682 miljoner kronor för år 2002.

3. Kenneth Johansson (c) anför:

Hälso- och sjukvården skall finansieras med skatter och avgifter. Det gäller dock att skilja på offentlig kontroll och finansiering å ena sidan och en fri produktion med enskilda, kooperativa och offentliga producenter å andra sidan. Jag anser att en mångfald av vårdgivare kan innebära ökad närhet för patienten och en decentraliserad vårdstruktur. Det utvecklar metoder och förbättrar effektiviteten inom hälso- och sjukvården samtidigt som förnyelse i arbetsformerna underlättas. Förbättringar kräver ekonomiska resurser. Därför har Centerpartiet gått i spetsen för att öka anslagen till landsting och kommuner. Centerns medverkan i försvarsöverenskommelsen innebär att 8 miljarder kronor kommer att tillföras vård- och omsorgssektorn under åren 2002–2004.

Inom utgiftsområde 9 anser jag att gränsen för högkostnadsskyddet för läkemedel bör återgå till 1 300 kronor från och med den 1 juni år 2000. Läkemedelskostnaderna bör kunna sänkas genom bättre ordinationer, noggrannare kontroll av hur läkemedel förskrivs, utvecklade arbetsformer för läkemedelskommittéerna, läkemedel i mindre förpackningar, införande av en låg receptavgift m.m. Trots dessa besparingar anser jag att ytterligare 300 miljoner kronor bör tillföras läkemedelsområdet för år 2000.

Bidragen till handikapporganisationerna har legat still under senare år. I samband med de förändringar i bidragssystemet för handikapporganisationerna som regeringen förbereder bör anslaget höjas med 10 miljoner kronor.

Centerpartiet har tidigare motionerat om att personer som erhållit assistans före 65 års ålder skall få behålla denna även efter 65-årsdagen. I budgetpropositionen aviseras ett förslag, men regeringen väljer att skjuta upp genomförandet till årsskiftet 2000/2001. Jag anser att 110 miljoner kronor bör anvisas för att möjliggöra att reformen genomförs redan den 1 januari 2000.

Ett system med hemservicecheckar för pensionärshushåll bör utvecklas. Alla pensionärshushåll skall omfattas och checkarna skall gälla för alla normalt förekommande tjänster i hemmet. Det som förekommer inom den behovsprövade hemtjänsten skall inte ingå i systemet. Jag anser att 250 miljoner kronor bör avsättas för detta ändamål.

Jag vill också satsa på ett nationellt hälsönät för att knyta samman alla vårdcentraler, äldreboenden, stora och små sjukhus och privatkliniker och göra det möjligt för alla som arbetar inom hälso- och sjukvården att kommunicera med varandra för konsultation och utbildning. 50 miljoner kronor bör avsättas för projektets initierande, utbildning och organisationsutveckling.

Slutligen anser jag att en allmän besparing i myndigheternas administration om 32 miljoner kronor bör göras inom utgiftsområdet för år 2000.

Mot bakgrund av vad jag anfört bör riksdagen med bifall till motion Fi211 (c) yrkande 11 och med anledning av propositionen och med avslag på motionerna Fi209 (m) yrkande 8, Fi210 (kd) yrkande 4 och Fi212 (fp) yrkande 4 i denna del öka ramen för utgiftsområde 9 med 688 miljoner kronor till 26 051 miljoner kronor. Enligt min mening bör riksdagen med bifall till motion Fi211 (c) yrkande 12 och med anledning av propositionen samt med avslag på motionerna Fi209 (m) yrkande 10, Fi210 (kd) yrkande 5 och Fi212 (fp) yrkande 6 i denna del godkänna en preliminär fördelning vad avser utgiftsområde 9 om 27 158 miljoner kronor för år 2001 och 27 160 miljoner kronor för år 2002.

4. Kerstin Heinemann (fp) anför:

Välfärdssektorn måste förnyas. Detta innebär att jag säger ja till alternativa verksamheter och nej till regeringens aviserade förslag om en lag för att stoppa privata sjukhus. Jag anser att det inte räcker med extra miljarder för att lösa vårdens problem om inte verksamheterna får möjlighet att förnyas. Vi behöver en ny frihetstid. Patienten skall ha frihet att välja läkare. Läkaren skall ha större möjlighet att driva en egen praktik och sjuksköterskan skall ha fler arbetsgivare att välja mellan. Vidare bör en nationell vårdgaranti införas.

Inom utgiftsområde 9 anser jag att kostnaderna för läkemedelsförmånen kan begränsas genom ett aktivare arbete i läkemedelskommittéerna. Vidare kan en utvidgning av referensprissystemet ge betydande besparingar. Trots detta bör dock ytterligare 400 miljoner kronor tillföras anslaget för bidrag till läkemedelsförmånen för år 2000.

Jag anser att handikappreformen skall återställas och har beräknat ramen för utgiftsområdet så att den rymmer att staten återtar ansvaret för kostnaderna för personlig assistans från kommunerna samtidigt som de begränsningar i rätten till personlig assistans i barnomsorg, skola och dagligverksamhet som regeringen infört avskaffas. Det är vidare angeläget att den som får assistans före 65 års ålder även får behålla den efter 65-årsdagen. Detta minskar kommunens kostnader för äldreomsorg. En sådan reform bör genomföras redan den 1 januari 2000. Totalt har jag beräknat att anslaget bör tillföras ytterligare 1 955 miljoner kronor.

Vidare bör 4 miljoner kronor ges i ökade bidrag till kvinnojourerna under anslaget Bidrag till organisationer på det sociala området.

Jag anser att riksdagen med bifall till motion Fi212 (fp) yrkande 4 och med anledning av propositionen och med avslag på motionerna Fi209 (m) yrkande 8, Fi210 (kd) yrkande 4 och Fi211 (c) yrkande 11 i denna del bör öka ramen för utgiftsområde 9 med 2 359 miljoner kronor till 27 722 miljoner kronor. Enligt min mening bör riksdagen med bifall till motion Fi212 (fp) yrkande 6 och med anledning av propositionen samt med avslag på motionerna Fi209 (m) yrkande 10, Fi210 (kd) yrkande 5 och Fi211 (c) yrkande 12 i denna del godkänna en preliminär fördelning vad avser utgiftsområde 9 om 28 124 miljoner kronor för år 2001 och 28 443 miljoner kronor för år 2002.